

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Via Veritatis Ad Vitam Sev Exercitia Spiritvalia

Haineuve, Julien

Antverpiae, 1652

Octava Veritas. Iudicium, quod post mortem fit, longè diuersum esse ab eo, quod nobis in hac vita dictat noster appetitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60125)

OCTAVA VERITAS.

Iudicium , quod post Mortem fit , longè di-
uerfum esse ab eo, quod nobis in vita noster
dictat appetitus.

*Sicut exaltantur celi à terra, sic exal-
tatae sunt viae meae à vijs vestris, &
cogitationes meae à cogitationibus
vestris. Isa. 55.*

M E D I T A T I O

in Octauam Veritatem.

I. P V N C T V M.

Declaratio propositae Veritatis.

AD errorem nostrum magis excutien-
dum, & clariùs manifestandam frau-
dem amoris proprii, & pericula, in quæ appe-
titibus nostris obsequentes ruimus, proderit
advertere, quod illi nos inducant, ad tam per-
uersam rerum mundanarum aestimationem,
vt particulare Iudicium, quod à morte subit
quævis anima, quodque minimè fallax est, sit
penitus illi oppositum, quod viuentes, feri-
mus, quando vniuersa non alio quàm huma-
ni, naturalisque sensus arbitrio dimetimur.

Consi-

Confidera igitur primò illud, quod à D. Paulo profertur, (a) post mortem statim iudicium animæ: istudque Iudicium esse exactissimum seuerissimumque; esse peculiare, quòd vni animæ proprium sit: vniuersale verò, (b) quòd sit vitæ vniuersæ, omnium actionum, omnium dictorum, omnium desideriorum, intentionum, cogitationumque. (c) *Redde rationem villicationis tuæ*, id est, cunctorum à natura & Gratia tibi commissorum, vt videatur, an impensa sint in eos fines, propter quos tibi concredita fuere. Quis sensus animæ de corpore exeuntis, & comparentis ante illum Iudicem, cuius amori & imitationi tantum parum studuit?

Sed quod secundo loco, & peculiariùs expendere conuenit, est ingens huius Iudicij cum illo discrepantia & dissidium, quod affectus naturalis de rebus hisce formare nos docet, (d) seu de ijs quæ prauæ sunt, quòd spectant peccata; seu de indifferentibus, vt honore, diuitijs, voluptatibus, officijs, muneribus; scientia, ditibus naturæ, prosperis, aduersis, inopia & calamitate; seu denique de ijs, quæ bonæ honestæque sunt, quem in censum veniunt virtutes. ô quam aliter de ijs sentit & iudicat

Deus.

(a) *Hebr. 9.* (b) *Cuncta quæ sunt adducet Deus in iudicium, pro omni errato, siue bonum siue malum illud sit. Eccl. 12.* (c) *Luc. 16.*

(d) *Ipsi non cognouerunt cogitationes Domini, & non intellexerunt consilium eius, Mich. 4.*

Deus, ac plerumque nos in hac vita sentimus ac iudicamus! Quanti fit mendacium, detractio, ambitio, superbia? vix credimus peccare nos posse mortaliter, aut grande malum esse istud, (a) quod vocant, veniale peccatum, & illam morum nostrorum licentiam debere peccatis adnumerari. Quis id sibi persuadet, vnicum peccatum veniale, omnium bonorum iactura, iniurijs omnibus, vniuersis corporis morbis aliquid esse deterius peiusque? prius omne genus venialium admitteretur, quàm vel vnica contumelia sustineatur, & tamen in Iudicio Dei apparebit, rem ira se habere, patieturque anima propter vnicum veniale, maiores cruciatus, quàm sint iunctim omnes, quæ possunt hanc vitam infestare.

Quid pluris facimus, honorémne, an contemptum? diuitias, an paupertatem? voluptates, an dolores? (b) longiorem vitam, an mortem? quod de his erit Christi iudicium? Exitus diuitis Epulonis & pauperis Lazari abundè loquitur. Quod ad virtutes attinet, quanticumque illas facere videamur, solam earum ideam effingit animus: nam virtutis actus aliquis, aliqua mansuetudo, tolerantia, humilitas vt præferatur doctibus illis, quas

F

(a) Peccavi, & quid mihi accidit triste? Eccl. 5.

(b) Beatum dixerunt populum, cui hæc sunt. Psalm.

143. Maledicam benedictionibus vestris. Malach 2.

mundus admiratur, id profectò est, quod committere non possumus; & tamen hæc Dei sententia est quam nobis exprobrabit, cuius rationes exiget, & à qua nos æternis supplicijs addicet. O quàm merita D. Pauli (a) vox: *Mihi pro minimo est, ut à vobis iudicer, aut de humano die: & qui autem iudicat me, Dominus est.* Nam re ipsa, adiudicandi sumus æternitati, ex illo Iudicio, quod Deus de rebus facit, non autem ex eo, quod vitiata natura facere nos docet atque vti nam non ad hoc potius, quàm ad Diuinum Iudicium vitam nostram moresequæ hætenus exegissemus!

(a) 1. Cor. 4.

II. PUNCTVM.

Aduersio ad vitam præteritam, & statum præsentem.

HAc in re excutiendus est animus, videntumque cui præcipuè Iudicio te accommodaueris. Nec tam expende, quid modo de illo sentias, sed potius, quò tendant desideria tua, quid ames, quidve metuas oblati occasionibus, quid oblectare te soleat, quid affligere, quid maximè ad loquendum agendumque te impellat: Hinc colligendum est, quod tuum sit de rebus Iudicium. Quando igitur

igitur sese obtulit præclara aliqua patiendi occasio, siue in corpore, siue in fortunis, siue in existimatione nominis tui, lætione animo fuisti, an afflicto & ægro? (a) & vnde ægritudo seu mœror, nisi quod iudicaueris, esse miseriam, pati? & quis tibi dictauit hoc Iudicium, nisi amor proprius, & illa naturæ propensio, quâ raperis in tuorum commodorum & honoris prosecutionem? At, idemne iudicat Deus? Dic, cui ergo magis consentis? Quod ergo non habes timendi argumentum, cum iudicandus sis, non ex tuo, sed Dei, iudicio? & quod non habet Deus argumentum te iudicandi, condemnandi que, quod naturæ corruptæ iudicium antetuleris iudicio suo, qui Sapientia, Iustitia & Æquitas est?

Urge rem hanc, neque prius desiste, quam agnoueris culpam tuam, (b) teque tibi iniurium esse, dum falsis illis iudicijs rapi te finis: cum enim affectus omnes sequantur iudicium, omnesque viuentis actiones affectibus respondeant, consequens est, vt corrupto semel iudicio, etiã affectus & actiones vitientur; &

F 2

ficut

(a) *Va, qui dicitis bonum malum, & malum bonum: ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras: ponentes amarum in dulce, & dulce in amarum. Is. 5.*

(b) *Spreuisti omnes discedentes à iudicijs tuis, quia iniusta cogitatio eorum. Psal. 118. Si oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit; si ergo lumen quod in te est, tenebre sunt: ipsa tenebre quante erunt? Matth. 6.*

sicut iudicium tuū diuersum est planeq; oppositū illi, quod à Christo Iudice tuo formatur, ita affectus quoque tuos & actiones, quæ inde pendent, illi oppositas esse, necessum est. Quæ cum ita sint, quale iudicium sperare potes, & qualem animi tranquillitatem, in expectatione eius sententiæ, quæ damnatura est tuos omnes affectus, & actiones? Fierine potest vt credas & speres vitam alteram & non pertimescas in eo statu, quo viuis, aut de corrigendo, non cogites?

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

Quandoquidem omnis perturbatio calamitalque inde proueniat, quod abripi nos sinamus motibus naturæ, aliter res, ac reuera oporteret, æstimantis, abripiensque iudicium nostrum: optimus hanc perturbationem corrigendi modus erit, si nihil more mutos illos nostros motus, illas naturæ propensiones, illas opiniones, *Nolite iudicare secundum faciem*, externamque rerum speciem, aiebat Christus, (a) *sed iustum iudicium iudicate*. Natura solam attendit speciem rerum, & sensum fallacem: quod si fortasse mundum consulat, etiam in errore vehementius confirmatur, cum ex alio, quàm naturæ sensu mundus non lo-

(a) Ioan. 7. v. Iac. 5. & Hebr. 12.

quatur; at nobis sacræ sunt paginæ contrarium sentientes, in quibus Iudex noster dignus est nobis palam facere Iudicium, quod de rebus fert, feretque aliquando. Vide quid statuunt de diuitijs & paupertate, de voluptatibus huius vitæ & miserijs; quid de honoribus & eorundem contemptu. Lege sanctorum Patrum volumina, considera vitam moresque illorum, qui optimi sunt sacrarum litterarum commentarij, quid aliud reperturus es, quàm vitam & Iudicium ijs oppositum, quæ à natura mundoque dictantur? Si verò illorum vita & iudicium cum Christi iudicio consentit, cur in istud manibus pedibusque non imus, cum satis constet, tam illud esse infallibile, quàm alterum fallax est corruptumque?

(a) *Si non venissem, & locutus fuisset eis, animique mei sentia hominibus non aperuissem, inquebat Christus peccatum non haberent, aliqua excusationis specie se tuerentur, at posteaquam ob oculos tam clarè illis proposui omnia, quibus in errorem inducuntur obsequentes sensibus, naturæque peruerso iudicio, quid prætexent, si pergât ijs potiùs quàm meis decretis obtemperare? Quin lata iam in illos sententia est, (b) sermo meus, quem locutus sum, ille, quo damnati opum, honorum, voluptatumque affectum, iudicabit, damnabit, eos in nouissimo die, qui hisce afficiuntur. Verbo obstrinxi fi-*

F 3

dem

(a) *Ex Ioan. 15.*(b) *Ioan. 12.*

dem meam, & vt obnoxius forem mutationi, possemque à decretis meis desciscere, non facerem tamen; quod dixi, fiat necesse est, & iuxta veritatem à me promulgatam, oportet eos omnes, qui opes, honores, ac voluptates huius vitæ consecretantur, puniri in altera.

Quot verba Christi ore prolata tu spernis totidem habes aduersus testes atque præiudicia; quare (a) *consentiens esto aduersario tuo citius, ne forte tradat te aduersarius Iudici.* Aduersarius is, teste D. Augustino, est lex & scriptura Diuina, quæ nobis opponitur, si ad sensuum & propensionum normam mores nostros componimus, huic esto consentiens, si damnata reculas: vita enim tua ex illius decretis examinabitur, iudicabiturque. Nunc asserit te, *nisi efficiaris animi demissione sicut paruulus, non intraturum in regnum caelorum*, vide vt hisce verbis consentiant mores tui, alioquin hæc ipsa verba te iudicabunt: Nunc ait (b) *Væ diuitibus, vae, qui ridetis nunc, vae, cum benedixerint vobis homines*, consentiens esto huic assertioni, aut certam ab obitu tuo maledictionem exspecta; ista enim vae in hanc vitam non cadunt, quæ doquidem in eos intorqueantur, qui nihil aduersi tolerare volunt in hac vita. Eodem pacto percurrere reliquum scripturarum, reperiesque Dei iudicium toties à tuo dissentire, quot habet sententias à naturæ, mundi que decretis, alienas.

(a) *Matth. 5. Vide Augustinum de Serm. Domini in monte.* (b) *Luc. 6.*

(a) Nihil proprius esset, quàm vt desperarem, si post hasce considerationes vellemus nihilominus viuere vitam tam oppositam Euangelio; verùm, potius ad hoc eæ considerationes assumuntur, ne velimus in hac oppositione viuere, cum beneficio gratiæ mutare viuendi rationem nobis liceat, neque difficilius sit mores ad normam Euangelij diuinorumque iudiciorum, quam naturæ, exigere, Annon facilius est veritati credere, quàm mendacio? An non est optatius demereri sibi Iudicem, & de ipsa æternitate iudicium, quàm ijs se periculis exponere, in quæ nos sensus vitaque sensualis conijciunt? tantumne est, operæque tam molestæ conformare affectus suos rationi ac Euangelio, vt ne eosdem illi conformemus, oporteat aut fidem Diuinis Iudicijs derogare, aut ea parvipendere, aut eorundem decreto fateri nos, iam nunc, & in perpetuum, damnatos?

Satis aduerto, mi Deus, te nulla mei iudicandi damnandive cupidine teneri, quandoquidem tam sollicitè me mones, vt tuo attendam Iudicio; sed & istud video, nisi attendam, eò te adigendum, neque magis euasurum me damnationem meam, quàm iudicium tuum.

F 4

COM-

(a) v. Apoc. 20. & Rom. 2.

COMPENDIVM MEDITATIONIS
in octauam veritatem.

I. P V N C T V M.

Eiusdem declaratio.

A Nima corpore exiens illicò sistitur Iudici suo. Qualis exitus? qualis cōgressus anime, quę ex solis amoris proprii legibus vitam traduxit! quale in eam feret iudicium æquus ille Iudex, qui eo solùm fine vixit, mortemque subijt, vt hunc amorem proprium damnaret! Atque hoc est, quod peculiariter debet considerari, tum enim clarissimè patebit fallacia propensionum nostrarum, cum agnoscemus iudicium illud, quo æstimare nos volunt res huius vitę, prorsus oppositum esse illi, quo Christus easdem post mortem censebit.

Res sunt aut malę, aut indifferentes, aut bonę. Malę, sunt peccata nostra, nostrę dissolutiones, vanitates, ambitiones, commodorum nostrorum prosecutiones, deliciae, nimiaque huius vitę voluptates. Si propensionem tuam consulis, quid in ijs omnibus malum sit, aut nullum agnoscet, aut si subsit peccatū aliquod veniale, illud omnino flocci faciet, cōparatè ad reliqua huius vitę mala. At profectò longè aliter aliquādo sentietur, quādo quidem

quidem agnitori finis in iudicio nostro particulari; vel vnum vnicum peccatum veniale, maius esse malum, quam sint omnes contumeliæ, omnes iniuriæ, quam atrocissima tormenta, quæ corpori possint inferri.

Res indifferentes sunt honor, scientia, opes, valetudo, cæteraque huius vitæ commoda, quæ à naturæ nostræ procliuitate sic commendantur vt arbitremur omnem in iis sitam esse felicitatem, & omnem existere miseriam in malis, quæ hisce opponuntur. At è contrario videbimus cum diuite Epulone, maius in hisce bonis, fuisse miseriæ, quam felicitatis argumentum, & in malis plus felicitatis, quam miseriæ.

Res bonæ atque à sapientibus omnibus approbatæ sunt virtutes, at vbi natura componit illa cum donis exterioribus quæ viam aperiunt ad claritatem nominis, aut dignitatibus, quæ reddunt illustrem, plebique spectabilem; tam exiguo loco habet virtutes, vt propter hæc dona exteriora, nos priuet humilitate, virtute reliquarum principe. Ah, quàm aliud, humilis IESVS, qui exinanuit se, vt nos humilitatem doceret, manifestabit Iudicium! facietque vt grauissimè sentiamus, in quæ pericula præcipitauerimus nos, dum potius obsecuti sumus naturæ deprauatæ, quam ipsius infallibili iudicio, quod esse tamen norma nostri debuisset, & à quo nobis decerneretur.

F 5

II. PVN.

II. PUNCTVM.

*Aduersio ad vitam præteritam,
præsentemque.*

CVinam ex hisce duobus iudicijs es conformior? quid plaris facis, an cum amore proprio, honorem & opes; an cum Iesu contemptum atque paupertatem? Eloquere, & negare si non potes, quin oblatiis occasionibus honoris aut contemptus, non alius sentias, quàm quod dicitur natura, an non tibi quoque fatendum est, te iudici tuo aduersari, non iudicio solum, sed affectibus omnibus, & actionibus vitæ tuæ? cum enim affectus actionesque iudicio nostro se conforment, consequens est, vt, si iudicio ab illo dissentis, ab eodem quoque viuendi ratione prorsus aberes: Quod si ita est, quemadmodum reuera diffiteri non potes, quæ sententia, quod decretum, quod iudicium à morte tibi iubenda sunt? & fieri ne queat, vt aliqua animi tranquillitate fruaris, subiturus iudicium, quo vniuersæ tuæ actiones damnentur? o quanta mentis caligine obrutum esse oportere eum, qui non videt, quanto viuat in discrimine, quisquis ex naturæ legibus viuat?

III. PUNCTVM.

II PUNCTVM.

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

ERit, vt discas te penitus conformare Iudicio Christi potius, quam naturæ vitia-
 ræ, illudque iudicium haurire ex sacris litte-
 ris, ex monumentis sanctorum Patrum
 ex eorundem vita, ex veritatibus hic tibi
 propositis, ex pijs denique instinctibus, quos
 de eo tibi suggerit benignum Numen, quos-
 que par est habere maius momentum, vt ac-
 quiescas veritati, quam habeant appetitus in-
 ordinati naturæ, vt mendacio obsequaris. Si
 ignoræ nobis forent veritates, & Iudicium
 quod de rebus fit in vita altera, proferre pos-
 semus aliquid quo excusaremur, at satis a-
 bûdeque instructis quid superest aliud, nisi vt
 profiteamur malitiam nostram, quæ post
 tantam cognitionem mauult cum mundo
 delirare, exponereque nos periculo, quam se-
 qui veritatem, & securam reddere salutem
 nostram. O portentosam malitiam, dignam-
 que pœna duplici, tum ob mala, quæ patrat,
 tum ob cognitionem horum malorum, quâ
 tamen non vtitur, ad hæc mala auertenda!